

I 314

ДОРА ГАБЕ
ЗА МАЛКИТЕ

РИСУНКИ
МАНА ПАРПУЛОВА

НАРОДНА
МЛАДЕЖ

изд. 21.5.55
2.1.05

Лев

ДОРА ГАБЕ
ЗА МАЛКИТЕ

НАРОДНА МЛАДЕЖ

I 314

820/55

ПРОВЕРКА
1979г.

ПРОВЕРКА
2009 - 2010

Редактор Петър Димитров
Художествен редактор Атанас Пацев
Технически редактор Никола Котов
Коректор Цанка Соколова

Дадена за печат на 10. VII. 1954 год.
Поръчка № 110. Тираж 40.000. Формат $\frac{1}{8}$ от $\frac{58}{84}$
Печатни коли 4·5

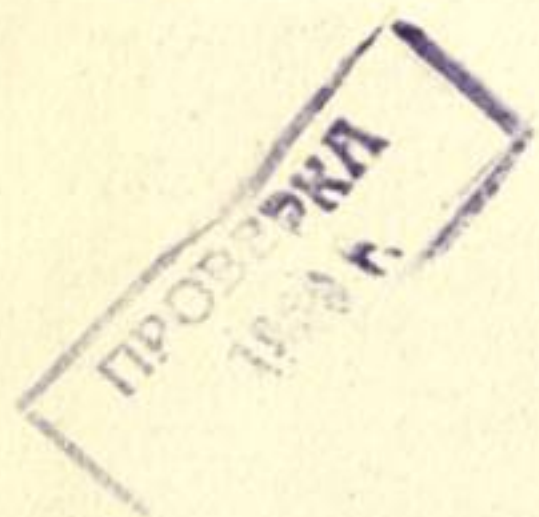
Държавен полиграфически комбинат „Д. Благоев“
Издателство на ЦК на ДСНМ „Народна младеж“

ПРИСПИВНА

Спете, спете, очички
стойте мирно, ръчички,
щурчето ви пее,
мама ви люлее,
а звездичка се навежда
и поглежда:
— Кой е в туй креватче?
— Сестричка и братче
със четири крачета,
със четири ръчички,
със четири очички!
Лека ноц
на всички!

ВРАНИ-НЕРАЗБРАНИ

Врани, врани
неразбрани,
що ми врякате,
що ми крякате,
що ми плашите дечицата,
що им вадите душицата.
Вече легнаха в креватчета
всичките сестри и братчета,
ни едно не е забравено,
вън само не е оставено,
тежки са за сън клепачите,
а пък вие още грачите.

Няма ли за вас почиване,
няма ли за вас заспиване!

ЯБЪЛКИ

Ябълчиците цъфтят, цъфтят!
Мили ветре,
ах, недей повява
и недей цветята разпилява!

Виж какви са розови
и бели,
днес за пръв път
слънце са видели!

А знаеш ли, че всяко цвете
ще стане ябълка,
а двете — две,
а трите — три?

Ах, мили ветре спри!

СЪНЛА

Сънла-сънла-сънлива
презглава се завива.
ясно слънце изгряло,
на нея се присмяло:

Дали ми е момиче,
или ми е момченце,
подадо се отвънка
едно босо краченце.

И то ми е глупаво,
нито вижда, ни чува —
дали ми е заспало,
или ми се преструва?

Дайте да го огреем,
да му светне петата,
да я клъвнат врабците,
да се смеят децата!

КАЛИНКА

— Скрый, Калинке, своята главица
под листенце!

— За какво ми трябва да я крия
ой, детенце!

— Виж в небето страшен облак
се чернее,
подир малко едър дъжд
ще се излее.

Ще ти станат мокри пипалцата
и крилцата,
ще ти се измият от крилцата
колелцата.

И ще станеш грозна, грозна,
погрозняла,
без червено и без черно
и без бяло...

A watercolor illustration of a winter scene. On the left, a bare, dark brown tree with several thin branches stands in a snowy field. Several small, dark birds are perched on the branches. The ground is covered in white snow, with some blue and yellow washes suggesting shadows and patches of grass or snow. In the background, there are more trees and a distant horizon line. The overall style is soft and painterly.

ДЯДО МРАЗ

Дядо Мразе, ти си луд,
че избърза с тоя студ!
Нали видиш наште птички
как ги изпоплаши всички?
Стори ли ти някой зло,
че донесе туй тегло?

Ох, горкичките врабчета,
мръзнат с голички крачета,
и от тебе ги е страх,
дядо Мразе, туй е грях!

ЧУДНО НЕЩО

Под снега тревичките заспиват,
семенцата лягат и почиват —
те са всички живи,
те ще станат ниви!

Клончетата като пръчки сухи,
те сега са и слепи, и глухи —
колко ще се чудят,
като се събудят!

Дето наште птички отлетели
в оназ земя — сливите узрели!
Там било горещо!
Чудно, чудно нещо!

ЖАЛБА

Трънки черноушки,
шипки червенушки,
що ми дращите ръчицата,
що ми скубите косицата?

Кичести къпинки,
алени глогинки,
аз съм в къщи най-мъничката,
що ми скъсахте поличката?

Ябълки сладушки,
крушки дебелушки,
вие сте от всичките
най-добричките...

КРИЕНИЦА

Жуми-жуми-жумичка,
дай да пиина ръчичка.
Не можа да види
кой къде отиде!

— Ах, пчелички сестрички,
със мънички ушички,
не чухте ли врява?
Скриха се тъдява.

— Мъни-мъни-мъничка,
тук са в тая горичка,
скрити под листата,
тупкат им сърцата!

ЕКСКУРЗИЯ

Дайте ми чорапи,
дайте ми обуща,
колко е добричка
мама, че ме пуща!

Палтото на рамо,
хляба във торбичка,
ох, пък тая мама,
колко е добричка!

Шаро, ти се връщай,
дириш си белята,
само хора ходят
горе в планината!

Оле, закъснявам,
тръгнали са всички.
Сбогом, татко, мамо,
колко сте добрички!

БАБА

Мама каза, че и баба
била някога мъничка,
че и тя не е можала
да се облече самичка.

Че отзад ѝ плели плитка,
роклята ѝ била малка
и отивала да учи
със тетрадка и писалка!

Оле, колко ми е смешно:
мойта баба, толкоз стара,
дето с очилата гледа
и мърмори, и се кара —
с къса рокля и тетрадка!
Бабо мила, бабо сладка!

ГОРКИЯТ

Пусто опустяло
да му се не види
все на мене сипят
всичките обиди!

Все съм крив за нещо
и на зло налитам,
а пък тъй съм кротък
и за всичко питам!

Гърнето разляло
млякото в долапа,
сладкото самичко
снощи се излапа.

Гвоздея разкъса
новите ми гащи,
аз съм бил научил
котката да дращи!

Дето си строшила
баба очилата,
аз съм ѝ ги сложил
скришом под кревата!

Пусто опустяло,
да му се не види,
аз ли ще преглъщам
всичките обиди!

ПЕСЕН

Птичка снесе яйчица
под мъничка стряха,
те ѝ станаха деца
и си отлетяха.

А сега до тъмнина
все на клонче пее
за таз хубава земя,
дето е под нея.

За труда благословен,
за гнездото скрито,
пее птичето цял ден
и е най-честито!

ПРОЛЕТ

Във гнездото от три дена
легна птичка уморена
върху трите яйчица,
с трите живи сърчица.

Сърчицето тупка, тупка
вътре в бялата черупка,
а зелените листа
кроят малките гнезда.

Скоро, скоро се люпете
и черупките строшете,
че отвън цветя цъфтят
и тревиците растат!

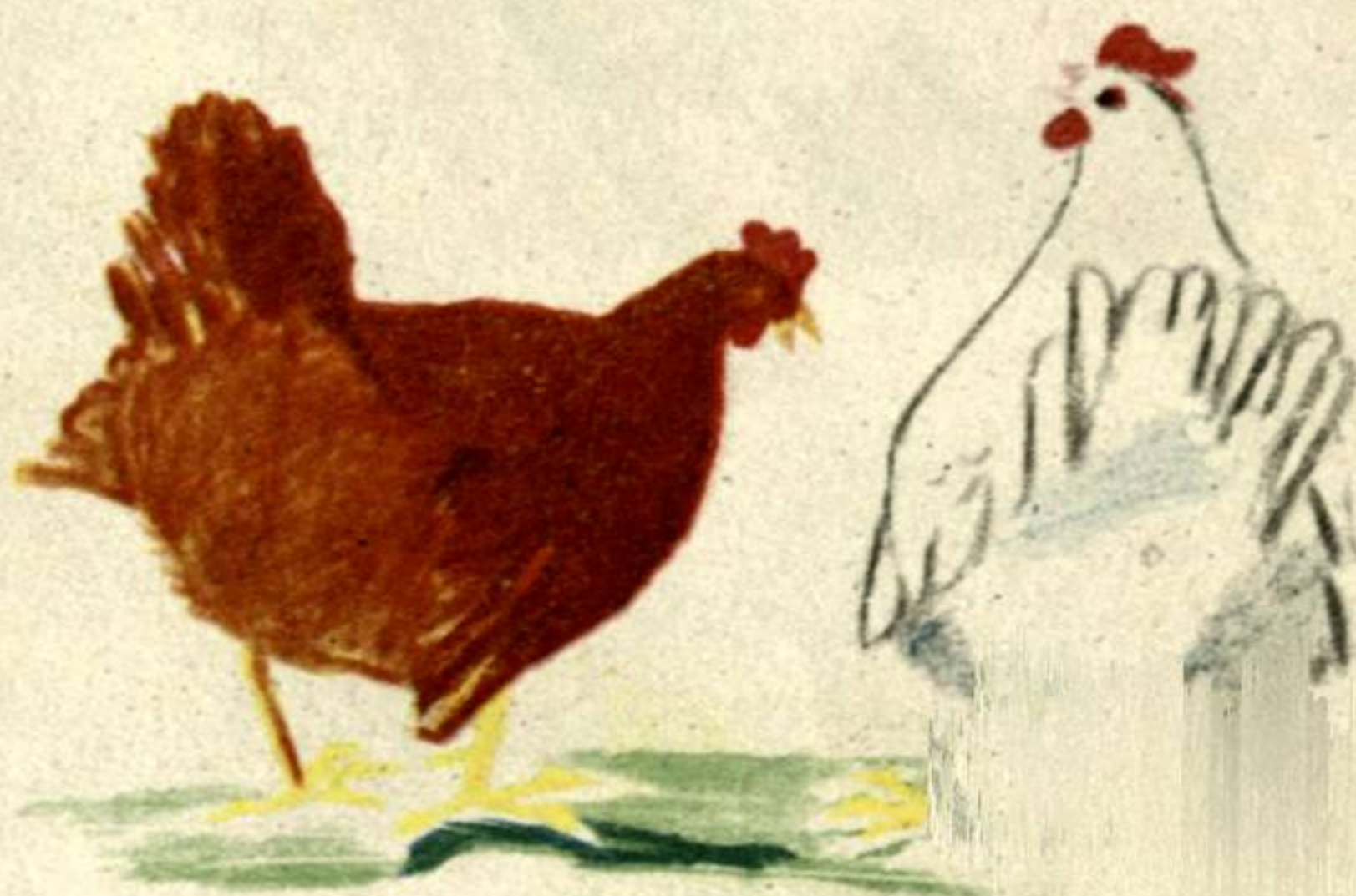

КОКОШИ СЪН

Сивата кокошка
снесла си яйца,
а сега ги мъти
да станат деца.

Нейните другарки
се разхождат вън,
а пък тя сънува
много хубав сън:

че се мърдат вече
малките крилца
и че тръгва горда
майка със деца.

ПАЛАВИЯ ШАРЮ

Шарю, не те искам
и не те обичам,
що се толкоз пречиш,
като се обличам.

И въртиш опашка,
и ме удряш с нея —
чая си без малко
можех да разлея!

Ами ако бях го
върху теб разляла,
че да ти окапе
козината цяла?

Да ти оголее
около очите,
да ти се избелят
от това ушите?

А вместо опашка
да имаш връвчица,
че да ти се смеят
всичките дечица!

ПРОЛЕТ

Когато птичките се приберат,
кога от дълъг път се уморят,
под нашта топла стряха
гнездото ще ги чака.

Не ще ги пипне никой със ръка,
ще ходим тихо, кротко, ей така—
от страх да не избягат,
в гнездата като лягат.

Че там, от топли бели яйчица
ще се излюпят мънички деца
и майките им радостни ще пеят,
и върху цъфнали трендафили
ще се люлеят.

ПОТОЧЕ

Във гората, във гората
все шумят, шумят листата
и поточето ромони,
негде бяга, нещо гони.

Накъде тъй лудо бяга,
на брега синчец се чуди,
а наоколо му кацат
ясносини пеперуди.

И небето се синее,
и синигерчето пее,
а на клончета зелени
слушат птички наредени.

A stylized illustration of a tree with a brown trunk and branches. The tree is covered with green leaves. A small green and yellow bird is perched on a branch in the upper left. In the lower right, a grey nest is visible, containing several yellow eggs. The background is a light blue sky.

ЖАДНИ

Птиченцата плачат във гнездата:
майка им отишла на реката,
капчица водица да им вземе
и да бърза да се върне с време.

Много ми са птиченцата жадни,
много ми са пиленцата гладни,
дигат си главите из гнездата —
дано само никое не падне....

Не са пили още отзарана,
не намогва майка им горкана,
гребнала е капка под езика,
уморена отдалеч пристига.

Не им стига капката на всички,
ненаситни, изжаднели птички!

ДИВА КРУША

Расла е на хълма
с клонища бодливи,
крила е гнездата
на соколи диви.

Духат денонощно
ветрове студени,
в клоните се крият
крушки зачервени.

Хладна, късна есен,
морен пътник мина,
спря, откъсна крушка,
хапна и отмина.

Птиче изгладняло
кацна на дървото,
дълъг път пътува,
спи му се, горкото!

И поспа, почина,
рано „сбогом“ рече —
крушата го гледа
как лети далече.

И си мисли: „Уж съм
грозна и бодлива,
а при мен за крушки
всеки се отбива“.

ПРЕДИ ОТЛИТАНЕ

Яжте, птички, зобайте зърната,
разпилени вредом по земята,
изкълвете всичко, да сте сити —
дълъг път ви чака през горите.

Дълъг път ви чака през пустини,
през морета, планини и бездни,
в пътя няма де да си починеш,
всеки може лесно да изчезне.

И главица тежка място няма
где да сложиш малко за почивка
и да кацнеш. негде и да можеш
под крилцето да си под завивка.

Ей зрънца се ронят, долу падат,
не ги сбира никой, не ги взема.
Мили птички, те ви са награда,
изкълвете ги, доде е време!

Не мислете, че за нас е малко,
че не стига за дечица гладни,
яжте птички, да не би от слабост
във морето някое да падне!

ВРАТАТА

Толкова обичам да посрещам,
толкова обичам да изпращам,
цяла-целеничка потрепервам,
дръжката ми някой като хваща!

Ах, дано я хване по-полека
таз ръчичка мъничка и лека,
да не блъсне, да не ме удари,
че са вече костите ми стари,

че си нямам майка, ни бащица,
нито братче, нито пък сестрица!
Някога съм расла и цъфтяла,
на децата сянка съм държала.

Идваха от пътя уморени
да починат, да поспят под мене...
А сега ме блъскат и отварят,
нито дума не ми проговарят.

А пък аз обичам да посрещам
и сърдечно гости да изпращам,
цяла-целеничка потрепервам,
дръжката ми някой като хваща!

СРЕЩА

— Мравчице сестричке,
мъничка душичке,
жега те изгаря,
слънце те припича,
а ти сбираш, сбираш
зрънце подир зрънце —
чакай, почини си,
догде грее слънце!

— Как да спра, детенце,
как да си почина,
ден по ден ще мине
цялата година.

Ако спра да чакам,
ще ли спрат другари?
Ние сме задружни
и млади, и стари.

Сбираме за зима
зрънце подир зрънце.
Дано дни са дълги,
дано грее слънце!

САМОТНА ПТИЧКА

Дете:

Птичко среброперка,
птичко среброгуша,
що седиш самичка
върху тая круша?

Нямаш ли другарче,
нямаш ли сестрица,
що стоиш тъй жална,
с клюмнала главица?

Птичка:

Нямам си другарче,
нямам си дечица,
зрънце да им нося
с човчица водица.

Нощем да усещам
сгушени под мене
четири главици
и крачка студени.

Сладка птича дума
всяко да ми казва,
аз да ги прегръщам
в майчината пазва.

Ох, дечица мои,
рождбите на мама,
буря ви отвлече
и сега ви няма!

Дете:

Птичко среброперка,
птичко среброгуша,
колко ми е мъчно
само като слушам!

Искаш ли да дойдеш
с мене в нашта къща?
Заран ще отлитащ,
вечер ще се връщаш...

Ако ти е мъчно,
дето си самичка,
ще ти стана братче,
а ти мен сестричка.

Птичка:

Ой, детенце мое,
с тънка бяла ризка,
нека да си кацна
тук при тебе близко.

Сутрин да те будя,
ти да се засмееш
и да ме попиташ:
„Птичко, ти ли пееш?“

И да си покажеш
сладката главица
и да хвърлиш зрънце
с твоята ръчица.

Дете:

Зрънце ли? Че то е
толкова мъничко —
що не дойдеш в къщи
да ти давам всичко!

Птичка:

Ой, детенце златно,
всичко не ми трябва,
зрънцето, трохата
са за мене хляба.

А да се затворя
в къщи да живея,
не, това не мога,
тясно ми е в нея!

Аз съм птичка волна,
в въздуха живея,
къпя се в росата
и на воля пея!

Дете:

Птичко, не отлитай
много надалече!

Птичка:

Няма, тук наблизо
кацам всяка вечер.

С песни ще приспивам
всички във леглата.
Нали моите песни
са за вас, децата!

БАБИНИТЕ ПРИКАЗКИ

Буен пламък в огнище грее,
тънко злато по стените лее.
Седна баба, до нея дечица,
наредени глава до главица,
едно в друго раменцата сврели
на стената сенките им спрели.

Приказките баба не забравя,
все разправя, разправя, разправя
как отишла Мара Пепеляшка
във двореца с златната си дрешка,
как се тъкмо на крачето хвана
чехълчето — как царица стана.
А децата слушат като неми —
сенките им стават по-големи.

Приказките баба не забравя,
все разправя, разправя, разправя
за оная дълга, дълга зима,
дето толкоз много вълци има
и за Вълча, що го лъга Лиса,
та гората цялата се слиска!
А децата слушат, среднощ стана—
сенките им стигнаха тавана.
Приказките баба не забравя,
все разправя, разправя, разправя
за онова страшно, дето мица
и на топка влезе през комина,
а децата слушат уморени—
сенките им вече са стопени...

Само вълка тихо месец грее
и на прага клоните люлее,
само тихо шумолят липите
и разправят приказки звездите...

ШАРЮ И КВАЧКАТА

Нашата кокошка
патета измъти
и със тях на показ
горда се запъти.

А до нея Шарю
гледа и се учи —
дири си белята
глупавото куче.

Гурнаха се всички
патета в водата,
майка запляска,
запищя горката.

Скочи върху Шарю
скубна го, горкия,
не остави здрави
ни глава, ни шия.

Той пищи, тя кряка,
луди полудяват.
Патенцата само
весело си плават.

ЛУДОТО КОТЕ

Оле, нашто лудо коте,
място вече не намира,
где не скача, где не пада,
под какво се не завира!

Уж се свило под долапа,
а с очички стреля, стреля —
че като подскочи лудо —
право в бялата къделя.

Ех, пък как я разтърбуши
и търкаля, и увива,
и се цяло-целеничко
на пашкул във нея свива!

Де да е от негде баба,
че да дойде, коте лудо,
че да вземе тая хурка,
та тогаз да видиш чудо!

ВОЙНИК

Искам да съм — раз, два,
български войник,
и да нося — раз, два,
пушка, сабя, щик!

Мойте стъпки — раз, два,
силно да кънтят,
да ги чува — раз, два,
родния ни кът!

Горд да бъде — раз, два,
с своите синове,
да треперят — раз, два,
нашτε врагове!

Да запазим — раз, два,
нашата земя,
да се воят — раз, два,
наши знамена!

ИНСТИТУТ ЗА
БЪЛГАРСКА
ЛИТЕРАТУРА

Цена 5 лв.